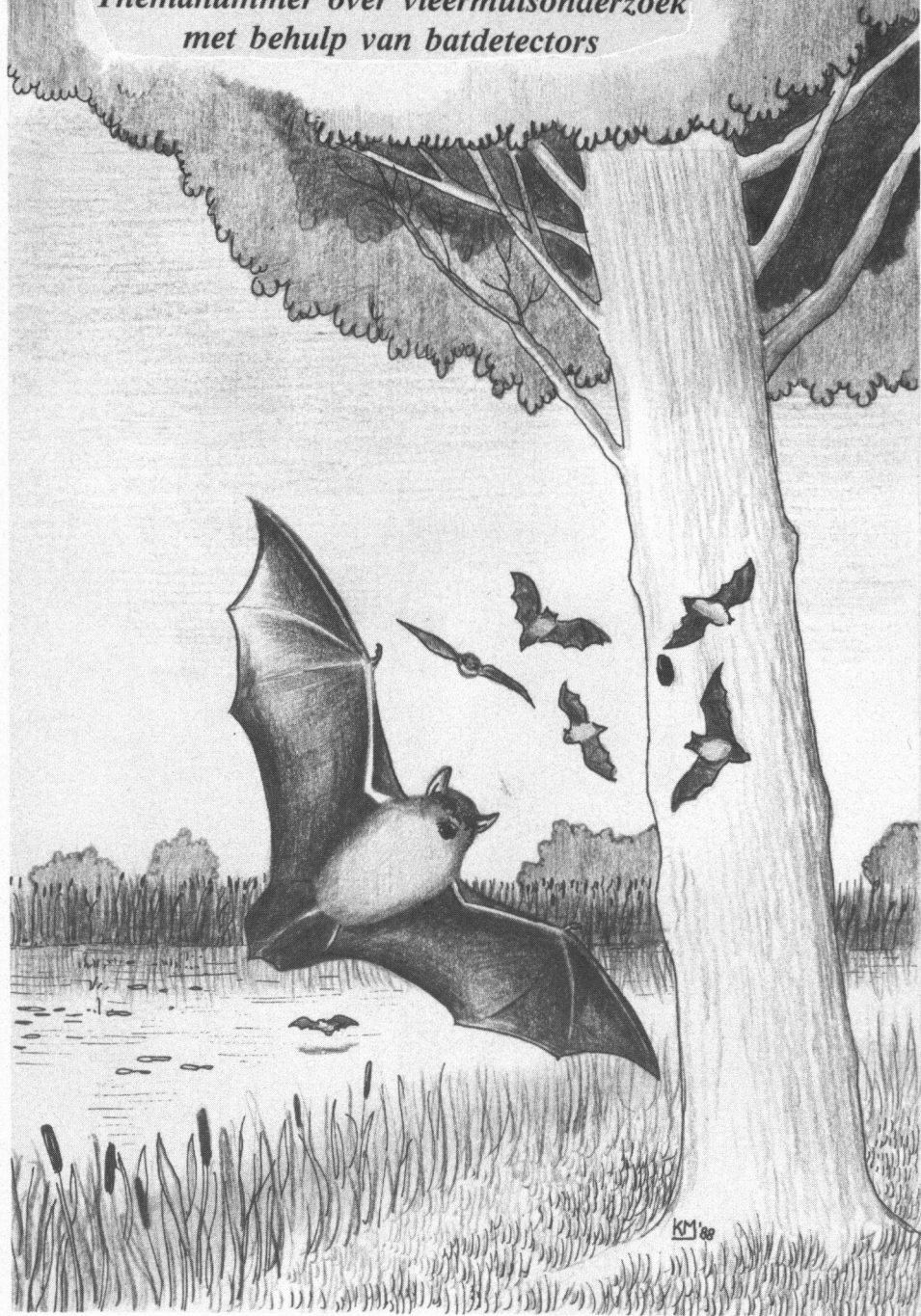

*Themanummer over vleermuisonderzoek
met behulp van batdetectors*

Tekening titelpagina:
Zwermende Watervleermulzen (*Myotis daubentonii*) voor een kolonieboom in de ochtendschemering.
Tekening: Kees Mostert.

Voorwoord

Voor u ligt het themanummer van 'Huid en Haar' over vleermuisonderzoek met behulp van batdetectors: het resultaat van een samenwerking van de Stichting Vleermuis-Onderzoek en 'Huid en Haar'.

Tot voor kort ontbrak in Nederland zelfs de meest elementaire kennis over de aanwezigheid, de verspreiding en de biotoopkeuze van vleermuizen in het zomerseizoen. Door de ontwikkeling van de batdetector, of vleermuisontvanger, verandert dit gelukkig in sneltreinvaart. De batdetector is een eenvoudig elektronisch apparaat dat de ultrasone geluiden waarmee vleermuizen zich oriënteren, vertaalt in voor de mens hoorbare geluiden. Door interpretatie van de klankkleur, het ritme

en de toonhoogte van de geluiden is het voor het geoefende oor mogelijk om vrijwel alle soorten te herkennen. Met name de laatste jaren heeft dit onderzoek een schat aan nieuwe gegevens opgeleverd. Voor het eerst is het mogelijk om ons landschap in het zomerhalfjaar systematisch op vleermuizen te inventariseren!

Dit themanummer beoogt de aandacht te vestigen op deze voor de bescherming en het behoud van vleermuizen veel belovende tak van onderzoek en wil informatie bieden aan een lezerspubliek dat voor een groot deel nog geen kennis heeft gemaakt met batdetectors en hun mogelijkheden. Hiertoe zijn, naast verslagen van inventarisaties in een aantal verschillende landchapstypen, ook informatieve stukken over de gebruikte methodieken opgenomen. Teneinde het onderzoek over vleermuizen in Nederland te stimuleren en te begeleiden, is in januari 1986 de Stichting Vleermuis-Onderzoek (Dr. Leo Bels Stichting) opgericht. De stichting stelt zich ten doel om door middel van onderzoek het herstel en het behoud van onze Nederlandse vleermuispopulatie te bevorderen.

Het eerste project van de stichting behelst de organisatie en uitvoering van een landelijke inventarisatie van vleermuizen in hun zomerbiotopen: het Vleermuis Atlasproject. Dit door de stichting gecoördineerde en met behulp van vrijwilligers uitgevoerde project is in 1987 gestart en moet omstreeks 1992 resulteren in een 'Atlas van de verspreiding en ecologie van Nederlandse vleermuizen in hun zomerbiotopen'. Het project beschikt over een landelijke coördinator die, geholpen door provinciale coördinatoren, de inmiddels 300 leden tellende vrijwilligersgroep begeleidt en ondersteunt bij het inventarisatiewerk. Voor deze vrijwilligers is een uitvoerige handleiding voor het inventariseren en determineren van vleermuizen met behulp van batdetectors uitgegeven en er is een referentiecasette met de geluiden van vrijwel alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten beschikbaar.

Ik hoop dat het lezen van dit themanummer, met daarin de eerste in het kader van het Vleermuis Atlasproject geboekte resultaten, uw interesse in het batdetectoronderzoek wekt en u wellicht aanzet tot deelname aan het project.

In naam van de Stichting Vleermuis-Onderzoek heeft Kees Mostert een belangrijk aandeel in de totstandkoming van dit themanummer gehad. Hij heeft samen met de vaste redactie als gastredactie hard aan dit nummer gewerkt en ook de contacten met de auteurs onderhouden.

Dr. W. Bongers
(voorzitter Stichting Vleermuis-Onderzoek)

De redactie van 'Huid en Haar' zegt Kees Mostert hartelijk dank voor zijn intensieve en prettige medewerking aan dit nummer.